

Observatie-instrument; 'Zes rollen van de docent'

Teamleider:		Klas:		Datum:		
Docent:		Team:				
De Gastheer/vrouw + Coach	Een veilige leeromgeving	Observaties				
Aandachtspunten	Goede praktijken	obs	doc	col		
Ontvangt de leerlingen in de les	Is de docent op tijd in het lokaal, hij ontvangt de leerlingen?					
	Heeft de docent de les voorbereid? / Einddoel in zicht					
	Heeft de docent een positieve uitstraling/benadering van de leerlingen?					
Hanteert gedrags- en omgangsregels	Is de docent duidelijk in wat hij van de leerlingen verwacht?					
	Regels zijn duidelijk en functioneel voor leerlingen					
	Hanteert regels redelijk en consequent					
	Spreekt leerlingen aan op ongewenst gedrag en stimuleert gewenst gedrag					
Verduidelijkt bij aanvang van de les de lesdoelen	Informeert de leerlingen bij de aanvang van de les over de lesdoelen					
	Vermeldt hoe de les aansluit bij wat voorafgegaan is					
	Maakt duidelijk wat het doel van de opdracht is en wat de leerlingen ervan zullen leren					
Geeft expliciet blijk van hoge verwachtingen	Spreekt positieve verwachtingen uit naar leerlingen over wat zij aankunnen					
	Is duidelijk voor leerlingen over wat de verwachtingen zijn					
	Geeft bevestiging en bemoediging naar leerlingen als het gaat om verwachtingen					
	Kent het niveau en persoonlijke achtergrondinformatie van de leerlingen					
Werkt als docent als gastheer aan een veilige leeromgeving	Is stemgebruik en woordkeuze van de docent passend in de setting					
	Is de docent congruent in verbaal en non-verbaal gedrag					
Zorgt voor een ordelijk verloop van de les	Het in- en uitgaan van de klas verloopt ordelijk					
	Treedt tijdig en passend op bij ordeverstoringen					
	Houdt overzicht en heeft overwicht over de groep					
Observaties: Kolom 1: observant Kolom 2: door geobserveerde docent zelf Kolom 3: Collega docent / Teamleider	niet/nauwelijks bij = 1					
	onvoldoende bij = 2					
	voldoende bij = 3					
	in hoge mate bij = 4					

Observatie-instrument

Teamleider:		Klas:		Datum:		
Docent:		Team:				
De Presentator + Coach		Een activerende leeromgeving			Observaties	
Aandachtspunten		Goede praktijken			obs	doc
De docent neemt de leiding in de les		Neemt de docent de leiding in woord				
		Kiest de docent een strategische positie in het lokaal				
		Gebruik de docent ondersteunend non-verbaal gedrag in deze rol (oogcontact, mimiek, ondersteunende gebaren)				
		Aandacht bij de start				
Stemt instructie af op relevante verschillen tussen leerlingen		Zet leerlingen die minder instructie nodig hebben (alvast) aan het werk				
		Geeft aanvullende instructie aan groepjes of individuele leerlingen				
		Richt zich niet alleen op de middenmoot				
Zorgt voor interactieve instructie- en werkvormen		Zorgt voor werkvormen waarbij ook interactie tussen leerlingen mogelijk is				
		Is niet alleen zelf aan het woord maar maakt ook interactie tussen docent en leerlingen mogelijk				
		Weet wat er speelt				
Laat leerlingen hardop denken		Geeft leerlingen de gelegenheid hardop oplossingen te bedenken				
		Vraagt leerlingen oplossingen te verbaliseren				
Betrekt alle leerlingen bij de les		Geeft opdrachten die leerlingen aanzetten tot actieve deelname				
		Stelt vragen die leerlingen aanzetten tot nadenken				
		Zorgt ervoor dat leerlingen luisteren bij uitleg en tijdens de verwerking doorwerken				
Observaties: Kolom 1: observant Kolom 2: door geobserveerde docent zelf Kolom 3: Collega docent / Teamleider		niet/nauwelijks bij = 1				
		onvoldoende bij = 2				
		voldoende bij = 3				
		hoge mate bij = 4				

Observatie-instrument

Teamleider:		Klas:		Datum:		
Docent:		Team:				
De Didacticus + Coach	<i>Een ordelijke en gestructureerde leeromgeving</i>				Observaties	
<i>Aandachtspunten</i>	Goede praktijken				obs	doc
Geeft goed gestructureerd les	Zorgt voor goede begeleiding bij oefenen, verwerking en dergelijke					
	Zorgt voor goede afwisseling van instructie					
	Zorgt voor duidelijk herkenbare componenten in de les (voordoen-activeren-overlaten)					
Gebruikt de leertijd efficiënt	Laat geen tijd verloren gaan aan begin, tijdens of aan einde van de les					
	Heeft lesdoel realistisch afgestemd op beschikbare tijd en houdt doel en tijd in de gaten					
	Laat zich niet afleiden door irrelevante zaken of gebeurtenissen					
Gaat na of de lesdoelen worden bereikt	Gaat na of de doelen van de les zijn bereikt					
	Gaat na wat de prestaties van de leerlingen zijn					
	Zorgt dat elke leerling weet wat hij/zij moet doen					
Maakt de gewenste leerhouding duidelijk	Leerlingen weten wat zij moeten doen, op welke wijze en met welk doel					
	Leerlingen weten hoeveel tijd voor de taak staat en welke hulp gebruikt mag worden					
	Zorgt dat de leerlingen weten of ze een beroep op de docent mogen doen					
	Zorgt dat de leerlingen weten of ze met andere leerlingen mogen overleggen					
	Zorgt dat de leerlingen weten of een actieve inbreng gewenst is					
Zorgt voor een doelmatig klassenmanagement	De lesmaterialen zijn ordelijk en toegankelijk georganiseerd in het lokaal					
	Organiseert de les met aandacht voor individuele leerlingen en groepjes					
	De lesmaterialen zijn afgestemd op het niveau en de ontwikkeling van de leerlingen					
Geeft feedback aan leerlingen	Gaat tijdens de instructie na of leerlingen de leerstof hebben begrepen					
	Gaat tijdens de verwerking na of leerlingen de opdrachten op een juiste manier uitvoeren					
	Geeft feedback op de wijze waarop leerlingen tot hun antwoord komen					
Betrekt de leerlingen actief bij de les	Stimuleert leerlingen door te werken					
	Laat de leerlingen niet wachten					
	Zorgt ervoor dat les niet nodeloos wordt verstoord					
	Vraagt leerlingen welke instructie en wat hij gaat doen om te stof toe te passen					
Observaties: Kolom 1: observant Kolom 2: door geobserveerde docent zelf Kolom 3: Collega docent / Teamleider	niet/nauwelijks bij = 1					
	onvoldoende bij = 2					
	voldoende bij = 3					
	in hoge mate bij = 4					

Observatie-instrument

Teamleider:		Klas:		Datum:		
Docent:		Team:				
De Pedagoog + Coach	Een voorbeeldige leeromgeving			Observaties		
Aandachtspunten	Goede praktijken			obs	doc	col
Zorgt voor wederzijds respect	Stimuleert leerlingen naar elkaar te luisteren, laat leerlingen uitspreken					
	Treedt op wanneer er om leerlingen wordt gelachen					
	Houdt rekening met (culturele) verschillen en eigenaardigheden					
	Luister naar leerlingen en laat leerlingen ook uitspreken					
Zorgt voor een ontspannen sfeer	Spreekt leerlingen op een positieve manier aan, accepteert fouten van leerlingen					
	Reageert met humor en stimuleert humor					
	Maakt de sfeer in de groep en de omgang met elkaar zonodig bespreekbaar					
	Corrigeert leerlingen individueel op gedrag en niet op de persoon					
Geeft expliciet blijk van hoge verwachtingen	Spreekt positieve verwachtingen uit naar leerlingen over wat zij aankunnen					
	Is duidelijk voor kinderen over wat de verwachtingen zijn					
	Geeft bevestiging en bemoediging naar leerlingen als het gaat om verwachtingen					
	De docent benoemd gewenst gedrag					
	Emoties reguleren					
Ondersteunt het zelfvertrouwen van leerlingen	Koppelt vragen en opmerkingen van leerlingen op een positieve manier terug					
	Maakt duidelijk bijdragen van leerlingen waardevol te vinden					
Daagt kinderen uit tot leren	Maakt leerlingen nieuwsgierig en maakt hen verantwoordelijk					
	Richt een leeromgeving in die uitdagend, rijk en geordend is					
	Richt een leeromgeving die veilig is voor leerlingen, fouten maken mag					
	Overtuigt leerlingen van de betekenis en relevantie van de leerinhouden					
Observaties: Kolom 1: observant Kolom 2: door geobserveerde docent zelf Kolom 3: Collega docent / Teamleider	niet/nauwelijks bij = 1					
	onvoldoende bij = 2					
	voldoende bij = 3					
	in hoge mate bij = 4					

Observatie-instrument

Teamleider:		Klas:		Datum:		
Docent:		Team:				
De Regisseur + Coach	Een veilige leeromgeving				Observaties	
Aandachtspunten	Goede praktijken				obs	doc
De docent heeft goed timemanagement	De docent zorgt voor een tijdige (niet vroegtijdig) en rustige afsluiting van de les					
	De docent geeft aan het hoe en wat van het vervolg van de les					
	De docent koppelt de les terug naar een tijdplanning					
	De docent blikt vooruit naar het vervolg					
	Spreekt vanuit zelfvertrouwen					
De docent heeft goed klassenmanagement	De docent hanteert regels bij het afsluiten van de les					
	De docent vat de inhoud van de les samen					
	De docent evalueert de les en het lesverloop					
	Monitort					
De docent sluit af als gastheer	Docent neemt een strategische positie in het lokaal in					
	De docent neemt afscheid van de leerlingen					
	De docent zorgt voor een ordelijk verloop bij het vertrek					
Observaties: Kolom 1: observant Kolom 2: door geobserveerde docent zelf Kolom 3: Collega docent / Teamleider	niet/nauwelijks bij = 1					
	onvoldoende bij = 2					
	voldoende bij = 3					
	hoge mate bij = 4					